

السنة الأولى جريدة سياسية
ادبية تجارية مديرة ومحررة
الشيخ ج. سانوا أبو نظارة المصري
باريس شارع «جوفروا» ماري رقم ٦٦

لكنصف

قيمة الاشتراك سنوياً فركلث ومع
جريدة الى نظارة وجريدة التورند
وعلاواتها فركلث سنوياً فركلث
الحامير بطون بوسنة او بحولة تجارية

عدد ٧ باريس في ١١ رجب الغرذسة ١٢١٧
الصلح والحرب في الشرق والغرب
ما اجل العلم . ازهاره عاهرة ورويتها مبرجة
للأبصار فهو مهدي الخواطر ومربط النفوس وضممش
الأرواح والميثة فيه مخوفة بالأطمان ملحوظة
بهدهو السرو براحة القلوب قد من الله بها على من سلك
طريق القنع والانصاف والمدل وخصر دولتنا العلية
ولعمري ان مولدها الجليل لا عظم الياسين بتديرة
المعروف وتعليقه المألوف وكذلك ترى رعياه راقبين
في حمل الدين والأمان فيحق لهم ان يدعو لجلالة الخليفة
المعظم بالإعانة الربانية على ما ألهه من بث اسباب
التمدن وتوسيع نطاق المعيشة من تبحر وزراعة وانشاء
ديار علوم وفنون وصنائع الخافير ذلك ولم يسمع
قديماً بمثل ما تطوق به جيد هذه الدولة المحروسة
في هذه السنين الحاضرة من اللآلي الثمينة فكيف لا
يدعو كل انسان بدوام المز وتخليد الملك للسلطان
عبد المجيد خان المحبوب
وما خف بالصلح وتعلق بأزياله النفيسة اباً فنيا
الدولة الحبيبة لعلمهم وتجربتهم بنكائب الحرب وبناتجها
الوخيمة المؤدية لبذل المال وفقد الرجال واقتدار
بدولتنا العلية لما بين الدولتين من المؤدة القديمة
والالفة التي غير خافية على كل فرنساوي وعثماني ونرى
الآن جل همهم مبذولة في اتقان المرض العام
القابل وتظلم موارد لان منه ستقع فواللهمة لأبنا
اهل الدنيا بأسرها لانه ستعرض فيه اختراعات وابتداع
عات تداولها الدم ويمود عليهم من الصلح الوافر والمناخ
التامة فزجولهم عام السرور واستمرار الجهور
هذا وفي يوم تاريخه سيفتح ثانياً مجلس النواب

والساتو ويستفتحان بالنظر في المسأل المعلومة
سياسة مدنية فنقتفى لهم النجاح والبراج وحسن
المقاصد
أما الانطية وما تكبدوه من الخائر وفقدوه من
النفوس والبادق والمداخ والمهمات منذ ابتداء
الحرب الى اليوم فهو عدد منهم نغزهم فيه ونقول لهم
لا تأخذون محض خا لمكم فما يقع الآثا لمر وان كنتم
فقدتم ذلك فمذكم غير . والحرب سجال يومكم ويوم
عليكم انما يما سكين منذ البداة ما شغنا شياء
لكم بل كله عليكم لكن ما العمل؟ حسبتم كل الضربات
طاباً . والمتر شامبلين وزرستم انكم ما شغنا
السور وهذا يا اخوانا تلغيز بعض سياكم البيرة
في مصر والسودان ودياكم الخيشة في باقي أقطار
المسلمين وغير ذلك انتم ظلمة ونجاح الظالم قليل وقد
قيل في المثل " تبشر القاتل بالقتل والظالم بالدار
ولو يمدحون " فهذا قال نحن عليكم . ولو فرضنا
وتصورتم بتخيلائكم ان ما لكم الانكسار بالنسبة لما
تمهدونه من انفسكم من كثرة الاموال والقوة وقلة
العدو فما يكون لكم فيه رباح ولا صلاح لانكم ظلام
سزوين مجبين بانفسكم حفظتم شياء وغابت عنكم
اشياء ما لكم في الكون الف والواجيب . الكل يتبع
هلاكم ويشمت في انزمامكم وغلبكم . انما يأن لكم ان
تتوبوا وتعدلوا عن طريق الكرم والكذبة ونقض
المهود وعدم التمسك بالكلية ولم تأخذواكم راحباً
من انفسكم فترون من يرجعكم زعماً عن انفسكم فما انتم
باغلم واخوى من هلكه قاصم الجبايرة وميد القناه
ما قبلوا نصيحتي قبل ان لا ينفعكم الندم وتكونوا
كما قال الشاعر

تأَنَّ ولا تجعل لأمركم
فمن يد الإيد الله فوقه
ولن راحاً للناس تبلى برحم

ولا ظالم إلا سبلى بظالم
هذا وحيث أنا بعد ذكر أعمال الانكليزية فينا
ان نرقم هنا ملخص ما ورداينا من مكاتيبنا بالاسكت
وهما المويو صابونه وسادة غريبون بك. لخصنا
مثالها لصيق المجال بعبارة سهلة وهو انه كاد يخي
ان المحتلين قد حاولوا طويلاً في وضع يدهم على
المحاكم الشرعية وبيع الاوقاف الخيرية فلم يستطيعوا
لتصدي اولها العزم القوي ومحبي الوطن الصادقين
فادوا الان لدهامهم وخداهم واحتياهم ورتروا ان
يضموا جميع فروع الديون المصرية الحاضرة ولتونها
قماً واحداً ويجعلوا هذا المشروع بيد الملك الذي
حتى يكتنوا ما يبروه والديون كلها تصير دخل يدهم
يتصرفون فيها كيف شاؤوا ويصبحوا هم المداينين
وكل ذلك مكسب لهم وحجة لأطالة اقامتهم الى ما
لانهاية له قاتلهم الله وسلط عليهم من لا يرحمهم كاشل
باخوانهم السالفين وما ذلك على المولى ببعد

كروجر وشامبلين

دعنا يا بونظارة من العربي القصص . وانحنا بكون
المصري الملج . وفش به غيلنا في الانزال . التي
يفطوا في الترنفال . نشر تصوم وتغيرهم يا
فحلا صلهم وفرحنا فيهم . طيب يا سادة . ادبي
حب العادة رايح اعملكم رسم ورواية . تبسطوا
منهم للغاية . اصوركم كروجر رئيس جمهورية الترنفال
و شامبلين وزير مستمرات انكلترا اصل ب الحرب
والقتال . ومن الرواية تسموا حديث الانكليزي
والترنطالي . بقي يا اولادي اصغوا لقولي

قال شامبلين وماهوش حاسن بكروجر الى واقف
وراء - آه . امبارح الملكة ووزراها والانكليزية الى
في الدنيا كلها ظلموني لسابع سالما بلغم ان عاكرنا
انتصروا على الترنفال واليوم لما جاء الخبر الي زي
الزفت والقطران لغنوا خاشي كاشا انا سيب كسرتنا
جنب مدينة لادي سميت . كوريم . لو كان هناك في
الجزال وايت لفلقت دماغه ببونية لانه عماروه
كره انزال - فقال كروجر في نفسه - الجزال وايت

ماهوش عماروه عاكره انزال انا الى عماروه للتسلط
على البلاد وسلب اموال العباد انتصارهم نادر انا
احيايا اهل الترنفال بدافع عن اوطاننا الى الانكليزية
بدم يتعدوا حدودها وعن عيالنا الى ارامينا
سورهم وعن اموالنا الى قصدم ينهبوها ونحن ما
دنا الذهب الى عينهم فيها فداقتنا ومقاومتنا احدا
وعاكرتهم حرام المخلوق يلغنها والخالق يعاقبها -
فقال شامبلين - اما عاكرت الترنفالية دول . عري
ماكت اصدق الهم يقاومونا . بس كيف كسروا جيشنا
الجزال وقوا مظلمة واخذوا ما اسراء بالالفاظ . شئ
غريب . وشئ بس كره الاودماشين لقدام وغروا على
بلادنا - قال كروجر في نفسه - هو ربنا سبحانه ونعالي
يترك الضيف وينصر القوي عليه ؟ حاشا . اري
عقابكم يا فتارين يا دجالين . انتم افكرتم انه خلق ادم
دي كلها عبيدكم تملوا فيها كما شئتم - قال شامبلين
- ياخذوا لم نصره نصرتين على بين ما يعملوا مراكبنا
المشحونة بالجود والملاحم الجهنمية الى راحة تخلص
نارنا من المفاريت دول وعن هذا شهر زمن بيدنا
المفتخر برفق على بريتورية عاصمتهم - قال كروجر في
نفسه - ده عثم ايلس في الجنة - قال شامبلين -
انما اذا ما جاش الرواسوا وهوضا دخل احنا عاصمتهم
يدخلوا هم عاصمتنا حقا بقي شكة زي الين توشمت
فينا كل ادم الى ميتين من العيرة لملوشنا وارفع
قدرتنا . آه يا راسي . جاي يا انكليز جاي . انا راي
في سن يطغيا الى - فصاح كروجر وقال له - انا اطغيا
بدم اولاد جنك الى اجبرتنا بسكه - ثم كي على
راسه الابريق الملودم الذي بيده وتركه طافا في دم لولاد
جلده الذي تب هوفا قلم في حرب الترنفال
وقال - عفا اذا انصرت علينا بكثرة رجالكم واموالكم فلا تخز
بمود عليكم بذلك ولامة تدلهم (بونظارة)

القسم الثاني في معرض بالسر لمقابل

رسم هذا القسم لوبراني . في الصفحة الزاوية بالخون .
وتليه مقالة كهنية بالفرنساوي . وضحت فيها ماهوش
التفحاضي . ورسحت حذاء . سفير دولة ايران .
ونجده والشيخ محمد حسن وكيايحي خان . وهما مقالة
فارسية للشيخ المذكور . صاحب النثر والنم المشهور

بقلم صدیقہ محمودیہ زکی

(تابع لما قبله وهو خطاب الشيخ في وابورسكة الحديد)
قال تعالى (ولو شاء ربك لجعل الناس امتة واحدة) فبهذه الآية
الكية يتضح لكم ايها الافاضل الذين الاسلامي القويم ليس من شانه
التعصب كما يزعم بعض المتعصبين بل هو الدين العادل الذي يأمر
بولاية الامور باجر العدل والمعروف وينهاهم عن المنكر والتبني قد
تبين من سمجات كماله الرشدين التي ثم بعد ان سرد الشيخ حلة
آيات منيفه واحاديث شريفه واتى بامثال حكميه واشعار ادبية
للمعرب المتقدمين وكلها تدل على محامد دين القويم قال حفظه الله
لاشك ان كل من طاف البلاد الاسلامية من الفريين وشاهد ما هم عليه
من الرم الضيف ولطف المعاملة وكثرة المجاملة وسماحة الاخلاق وفوق
التساعل ووفرة التسامح وفريد التواضع يتسلم بان هذه الامة قد
الكتب كل هذه المزايا المحودة من الديانة الاسلامية . وقد يحكم من
نايلون الثالث انه لما كان في يدك الجزائر ورأى من احتفالهم بعائته
ما كان يتصوره حيث كانت العرب محدقة به وهم مذمومون بالسلح
والقتال ولم يكن معه اذ ذاك الآسنة من خواص اتباعه فالتفت اليهم
قائل ايها الغربا ولبين لتعلم ان الاسلام لاننا في يدك وهم قادرون
على تعطيلنا اربا اربا ولكن هذا بالحقيقة انهم ليسوا بالدارين
وكناهم العزيز دليل على ذلك (فقد قال الله تعالى في سورة التوبة
وان احد من المشركين استجارك فاجر حتى يسع كلام الله ثم بلغه
سأله ذلك بانهم قوم لا يعلمون) فيجب معاشر الرئيس ان يقولوا هذه
الامة الشريفة التي اخذنا عنها العلوم المشهورة بفضل السبق في
احياها كما انه سيقدم عصا التي بها فلا تهمهم حقوقهم وان
منون من كرم المسلمين وصفوا كالآدم ثم انه عفا ذلك برفع بالاحاطات
من الغزوات على فقراء المسلمين حتى انه دخل على بائع مزارع واعطاه
الف فذلك ثمن مروحة واحدة ومع كل هذا فانا لا اطلب لكم الجش
ولاسواب في هذا الموضوع بل اقول لكم اننا بديويين نصل
انشاء الله تعالى الى الاسكنة وهناك يتضح لكم صحة الخبر
وبرى كل واحدكم ما يسره من وداعة العثمانيين ودماة اخلاقهم
وطرف لجاعهم كما وانني اتق عام الوثوق بان اكثركم سيترجم من تقدم
المعارف في البلاد العثمانية وما وصلت اليه المدارس من الارتقاء
في هذا العصر المجيد الزاهر الذي هو مبدأ سعادة الامة الاسلامية لاني
خلفت بزيارة مكات العلم والدراس منذ ٨ سنين فرائت انه التبرمة
على جانب عظيم من التقدم ولكل منهم مرفة بأربع لغات على الأقل
وهذا الاجتهاد والنجاح لا يوجد في مدارس اوربا بل لا يكون مبالغا
اذا قلت انه لا يوجد في اكبر عاصمة من عواصم الاوربا وبين

یکلی زدوستان ایران

این اوقات از حسن تقاضای نعمت و طاعت حاشا شیخ ابو نظاره در دستخ ابرو صنفیه
و اغلب ملایک و فرشتگان و ملائکه و درای افراتین ایران یافته و بختش غایت نمود
از توفیق و اودیات ایران لیس یافت و در چند مقاله در هر توصیف باشد و معجزه
نورانی که بجهت و لحظت در هر وقت بهمان نور مظهر آید بن شاه روح خفیه و
حضرت شاه شایسته برادره عظم شجاع استغنی حضرت شرف صدر اعظم
به نظر و حاجت ملایکین استغنی دام اقباله نوشته و ان اوراق را بقصور
شاه کرمان برین نسخه نشان دادند و چند روز بعد بهم در شاه شای بنای
اکبر و لیون رفت و مقاله در باب عارت مبارکه ایران نوشته و بامسند آزا با
نصیر و حاجت ملایکین در محراب و در حاشا خیرال کتب حاجی خاں کثیر خزائن
و معتد السلطان آقا میرزاخان نایب اول سفارت علیه و این داعی را در
جهان در قدح ظاهر ساخته بمن نموده خواهم کردند که اشعاجات ملایک
ذکر الملک نواب محسن میرزا را که در درودی کاشیهای کتب این عارت مبارکه
بکافرتی برای ایشان بفراتنه ترجمه کنم و کای بعضی مطالب صحیح که نشر آن برای
دولت مفید باشد نوشته که در روزنامه ایشان بفارسی جمع گردد
پس سرگز زبان بیان کند که ترجمه آن است که این داعی دولت ابد
ذات از قول ابو نظاره و ظامی نگار
داعی دولت و خادم و غیر خواست اوان شیخ حسن میرزا

ابونظاسر کوید

[illegible]

SOMMAIRE :

La Turquie et ses bonnes nouvelles. — La France et la réouverture de sa Chambre et de son Sénat. — L'Angleterre et nos condoléances pour ses désastres à Ladysmith. — Kruger et Chamberlain, la saynète, dont la traduction en français encadre notre dessin ci-dessous. — La section persane à l'Exposition, résumé arabe et persan de l'article qui suit notre grand dessin. — Discours d'Abou Naddara sur les progrès de la civilisation qui s'accomplissent dans l'Empire Ottoman. Les Finances Égyptiennes. Article de M. de St-Bonnet et S. E. Gremillon Bey. Tels sont les sujets des articles contenus dans la partie arabe du présent numéro.

KRUGER ET CHAMBERLAIN

Chamberlain (se croyant seul). — A la nouvelle de notre soit-disant première victoire, tout le monde me félicitait et saluait en moi le futur Vice-Roi de notre Empire africain. Aujourd'hui que nos troupes ont subi un terrible désastre, on me maudit. Goddém ! Si j'avais là cet âne de général White, je lui casserais la tête.

Kruger (à part). — Le général White n'est pas un âne, ni ses soldats des poltrons ; mais ceux qui se battent pour une cause injuste et criminelle ne sont pas toujours les vainqueurs. Nous défendons notre pays que les Anglais veulent envahir, nos familles qu'ils veulent asservir et nos biens, dont ils veulent s'emparer. Notre défense est donc légitime, tandis que la guerre qu'ils nous font est infâme.

Chamberlain. — Qui aurait jamais cru que les Boers résisteraient à notre choc. Comment ont-ils fait pour nous battre à Ladysmith ? Des milliers de morts et de prisonniers ! Shocking.

Kruger (à part). — Ces défaites sont le juste châtiment de l'arrogance britannique et une menace pour la vantardise des Anglais.

Chamberlain. — Mais nous aurons notre revanche. Nos renforts marchent sur Ladysmith. Nous sommes aujourd'hui le 13 novembre. Notre drapeau flottera le 30 sur Pretoria. Mais si le contraire arrive ? Si les Boers sont à Capetown ? Je me brûlerai la cervelle. Ah ! ma tête ! ma tête brûlée.

Kruger. — Je m'en vais te la rafraîchir.

Chamberlain. — Qu'entends-je ? Qui est là ?

Kruger. — C'est moi, le Président de la République du Transvaal. Je te lave la tête avec le sang des Anglais que tu nous as obligés de verser. (Il vide son algibère de sang sur sa tête et sort.) A. N.

LA SECTION PERSANE à l'Exposition de 1900.

La France serait fière si elle savait combien elle est sympathique aux peuples d'Orient, dont les poètes chantent ses louanges en arabe, en arc, en persan et même en indien. Son Exposition de 1900 les inspire déjà. « Nous la voyons diriger vers nous ses pas majestueux, disant-ils ; nous la contemplons, nous l'admirons et célébrons sa beauté. Mirza Mohammed Houssien Khan, dont les poésies sublimes lui valurent le titre de « Zoka-el-Molk » (l'Élu de l'Empire) et le prince Mohsen Mirza, fils de « Schims Echoara » (soient des poètes) viennent de composer deux odes magnifiques destinées à orner la façade de la section persane et les vitraux de l'intérieur du palais. C'est le cheikh Mohammed Hassam Sirdjani qui nous les a lues et fait savourer. Traduire ces belles poésies serait les profaner ; car l'esprit d'un auteur comme celui d'une essence s'évapore en le traduisant. Nous nous bornerons donc à les résumer.

Ces deux éminents poètes persans, dignes émules de l'immortel Sadi, le divin chanteur de la rose, après avoir salué la France, la Puissance amie d'Iran, et fait des vœux pour son bonheur et sa prospérité, chanteront l'Exposition de 1900 qui réserve un accueil gracieux et cordial à toutes les nations civilisées et lui souhaiteront un succès sans précédent : « Tu ouvres, lui disent-ils, les portes de tes beaux monuments et de tes palais splendides au génie humain qui va briller dans tes murs d'un éblouissant éclat. »

Ces vers, qui résonnent encore mélodieusement dans nos oreilles, nous donneront l'envie de nous rendre de nouveau à l'Exposition que nous visitons souvent, grâce à l'amabilité de son Commissaire général,

M. Picard, pour suivre les progrès de l'édification de nos sections orientales. L'heureux hasard a voulu que nous y rencontrions L. E. le général Nazar Aga, son fils Youssouf Khan, le général Ketahgy Khan, commissaire général de la section persane et le cheikh Mohammed Hassan Sirdjani, son directeur qui en visitaient les chantiers. Nous nous sommes donc trouvés en pays de connaissance ; car ces personnalités nous honorent de leur amitié. D'ailleurs, notre dessin ci-dessus les représente, à peu près, devant la façade de leur section qui sera sans doute un des clous de l'Exposition de 1900 ; car elle est la reproduction exacte du palais Medressé Maderschah d'Ispahan. Cet édifice sera orné avec une magnificence tout orientale. La porte d'honneur s'ouvre sur un kiosque à musique ; en arrière, après avoir traversé le grand salon, on trouve un bazar où seront exposés tous les produits du sol et de l'industrie de la Perse. La partie la plus originale du palais et la terrasse qui le domine. Elle portera deux pavillons à colonnades, habilement copiés par M. Philippe Meriat, l'architecte, d'après ceux du « Palais des 40 colonnes » d'Ispahan. Ces pavillons, de sept mètres de hauteur, sont portés par une forêt de colonnes consistant en un assemblage curieux de miroirs taillés à facettes auxquels les jeux de lumière donneront un prestigieux éclat ; pendant la nuit, ce sera l'électricité qui allumera mille feux scintillants et multicolores dans cette étonnante escauboule. S. E. Ketahgy Khan réalise dans l'édification de ce brillant palais, un chapitre des « Mille et une Nuits » qui eût étonné Antoine Galland lui-même. Nous sommes sûr que S. M. I. Muzaffer-ed-Din Schah, en visitant sa section persane, sera content de se trouver dans un des splendides Palais de l'ancienne Capitale de Son Empire.

ABOU NADDARA.

La Gérant : G. LEFEBVRE.